

Referat fra komitemøte 14-15. mars**Tilstede****Medlemmer:**

Professor Curt Rice, OsloMet, leder
Professor Ingrid Guldvik, Høgskolen i Innlandet
Professor Øystein Gullvåg Holter, Universitetet i Oslo
Dosent Hilde Synnøve Blix, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
Etikkombud Tove Håpnes, SINTEF
Direktør Lars Andresen, Norges geotekniske institutt
Seksjonsleder Kofitsyo Sewornu Cudjoe, Veterinærinstituttet
Forsker II Julia Orupabo, Institutt for samfunnsforskning
Student Aleksander Martin Gjøsæter, Universitetet i Bergen

Observatør:

Direktør Linda Marie Rustad, Kilden
Seniorrådgiver Magnus Worren, Kunnskapsdepartementet

Vara:

Professor Ragnhild Hennum, Universitetet i Oslo
Førsteamanuensis Torjer Olsen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
Divisjonsdirektør Camilla Røsjø, Nofima
Avdelingsdirektør Frode Georgsen, Norges forskningsråd
Student Stine Katinka Andersen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Fra sekretariatet:

Seniorrådgiver Heidi Holt Zachariassen
Seniorrådgiver Ella Ghosh

Forfall

Professor Tor Grande, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Avdelingsdirektør Marianne Jensen, Norges forskningsråd
Student Ingvild Leren Stensrud, Universitetet i Oslo

Dato	Tid	Aktivitet	Sted
14. mars	17.00	Taxi fra Lillestrøm til Losby.	Losby Gods. Losbyveien 270, 1475 Finstadjordet
	19.00	Middag	
15. mars	9.00-16.00	Komitemøte	

Saksliste

Sak 01/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 02/18	Strategi 2018-2021
Sak 03/18	Forskningsprosjekt med UHR-Publisering: Hva er kjønnsimplikasjonene av publiseringsindikatoren?
Sak 04/18	Felles seminar med Forskningsrådet om kjønnsperspektiver
Sak 05/18	Seksuell trakassering i norsk academia

Sak 06/18	Søknad om midler fra Nordisk likestillingsfond
Sak 07/18	Aktivitetsplan 2018
Sak 08/18	Tildelingsbrev til Kifinfo
Sak 09/18	Budsjett 2018
10/18	Innspill til Forskningsrådets policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver
11/18	Orienteringssaker
12/18	Eventuelt

Referat

Sak 01/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det ble ikke meldt om ytterligere saker til dagsorden.

Vedtak:

Kif-komiteen godkjente innkalling og saksliste.

Sak 02/18 Strategi 2018-2021

Komiteen diskuterte først strategidokumentets form, arbeidsområder, mål og tiltak i plenum. Deretter ble det dannet flere arbeidsgrupper, som tok for seg forskjellige arbeidsområder under mandatet og meldte tilbake til plenum.

Form:

Det var enighet om at strategien bør spisses og kortes ned sammenlignet med i forrige periode. Det er behov for begrepsavklaringer og utdyping om argumenter og kunnskapsstatus på noen områder, men de krever mye plass. Det ble foreslått at en mulig løsning er å lage et kort overordnet dokument med hyperlinker som viser til sider på Kifinfo der begreper og argumenter (eventuelt statistikk/forskning) blir utdypet. *Det er ønskelig å ha en kortere strategi enn tidligere, og ha lenker til terminologi, fakta og bakgrunnsdokumentasjon på nett*

Målgruppe

Det ble foreslått å velge ut noen arbeidsområder som er særlig prioritert. F.eks. heller enn å snakke om alle etniske minoriteter og utlendinger under mangfold bør komiteen si hvor det er behov for en særlig innsats. F.eks. innvandrere fra land i sør samt barn av innvandrere fra de samme områdene. Viktig med mer fokus på andregenerasjon og det ble også diskutert om det bør være et fokus på synlig etnisk minoritetsbakgrunn.

Måltall:

Vi må ikke ha mål som er knyttet til andres innsats, og ikke kan måles ut fra det Kif gjør. Skal Kifs arbeid kunne evalueres må vi ha delmål/effekt mål som det er mulig å rapportere på (ikke andel kvinner i professorstillinger, men bidrag til bevisstgjøring, økt kunnskap, politiske tiltak/beslutninger)

Mål/Arbeidsområder

De fleste mål kan videreføres: kjønnsbalanse i toppstillinger, etnisk mangfold blant alle faste vitenskapelige, kjønns- og mangfoldsperspektiver skal integreres. Seksuell trakassering

legges til. *Hovedmål må knyttes til mandatet, men i tillegg må seksuell trakassering tas med i arbeidet i denne fireårsperioden.*

Noen momenter i diskusjonen:

- Kvinner i topp/ lederstillinger- her ble det presisert av fokuset må utvides fra professor til andre kategorier for toppstillinger i instituttsektoren
- Kjønnsegregering i studiene- både på student og ansattnivå - vil få konsekvens for rekruttering til toppstillinger.
- Seksuell trakassering
- Kjønnsperspektiver i forskning
- Mangfoldsperspektiver i forskning
 - Det kom forslag om at det må anlegges et kjønn-pluss perspektiv og at dette må inn i pensum. Det vil også være viktig å jobbe mer mot institusjonenes forskningsstrategier og fortsette trøkket på Forskningsrådet for at de skal følge opp kravet til kjønnsperspektiver.
- Mangfold i forskning – fokus på innvandrere og de som har tilknytning til Norge.

Argumenter for Kifs arbeid

Teksten som står i strategidokumentet fra forrige periode gir mening, på tvers av kjønn og mangfoldsfeltet. Komiteen diskuterte hvilke argumenter som skulle prioriteres høyest – rettferdighet eller kvalitet (diversity dividend).

Begreper, definisjoner

Kif må definere hva som menes med mangfold, mangfoldsledelse, personer med innvandrerbakgrunn vs. internasjonalt ansatte. I tillegg bør det tydeliggjøres at samer ikke skal regnes som etnisk minoritet, de er en norsk gruppe. Det er viktig å sikre at begrepene tåler tidens tann. Begrepsdiskusjonen må samtidig ikke ta overhånden; Det trengs kanskje en presisering av når kjønnsbalanse er oppnådd – er det 40% eller 50% innen et gitt fag. Vi må også bruke et språk og begreper som er forståelige utenfor en engere krets.

Tiltak

Kif skal jobbe med bevisstgjøring og kunnskapsspredning. Komiteen ønsker fortsatt prioritering av institusjonsbesøk. Kunnskap (hjelp) og kontroll må ligge i bunn. Kif må snu fokuset og kreve at ledere skal lære opp sine ansatte i kjønn og mangfold ikke at vi skal lære opp ledere. Vi må lage virkemidler som passer for både UH og instituttsektoren

Vedtak

Basert på innspillene under komitemøtet, gis leder og sekretariat fullmakt til å ferdigstille strategi for 2018-2021 og utvikle en handlingsplan basert på denne. Strategien og handlingsplanen vedtas endelig på komitemøtet 30.mai-1. juni.

Sak 03/18 Forskningsprosjekt med UHR-Publisering: Hva er kjønnsimplikasjonene av publiseringsindikatoren?

Komiteen fikk en kort orientering om samarbeidet som er etablert mellom Kif og UHR-Publisering, basert på en diskusjon om effekten av publiseringsindikatoren.

Komiteen drøftet kunnskapsstatus om kjønn og publisering, og ba sekretariatet undersøke hva NIFU har gjort i nyere tid som kan være nyttig å ha med.

Den stiller seg positiv til en undersøkelse, men ønsker en tydelig hypotese. Påvirker inndelingen av publisering på ulike nivåer menns og kvinners karriere?

Arbeidsgruppen må avgjøre om forskningsprosjektet skal utlyses, og om det skal innhentes tilbud fra minst tre, eller om det skal være en åpen utlysning på Doffin. Julia Orupabo meldte interesse for å delta i arbeidsgruppen der UHR-Publisering og Kif skal samarbeide. Tor Grande har også sagt seg villig til å delta.

Komiteen etterlyste hvilke midler som kan være aktuelle å søke – midler fra Departementet eller fra andre kilder. En representant fra NordForsk mener problemstillingen er interessant i nordisk kontekst, men foreløpig er det mest aktuelt å følge opp nasjonalt.

Vedtak

Komiteen stilte seg positive til prosjektet. Formatet avhenger av finansiering – dersom det er vanskelig å få finansiering kan en nordisk modell vurderes.

Sak 04/18 Felles seminar med Forskningsrådet om kjønnsperspektiver

I utgangspunktet er komiteen positive til samarbeid med Forskningsrådet om seminarer om et tema som er sentralt i mandatet.

Komiteen mente at Forskningsrådets lokaler på Lysaker ikke er det beste stedet, spesielt for forskerledersom bare en liten del av seminar er relevant. Å ha korte seminarer på ulike institusjoner kan involvere flere relevante forskere, og gjøre at ikke bare kjønnsforskere men også de man ønsker å påvirke kan dra fordel av seminarer fremover. I diskusjonen ble det nevnt at det er et stort behov for tverrfaglighet, men noen uttalte at radikal tverrfaglighet krever mer enn en halv dag. Vi kan melde tilbake velvilje, men også at Kif er bekymret for hvem man når frem til. Konsentrasjon om få fag er bedre. Kif-komiteen ønsker størst mulig «impact» og tror at timing, sted og tilnærming vil være avgjørende for å oppnå størst mulig effekt.

Vedtak

Kif kan være med på det planlagte seminaret, men ønsker å diskutere form og innretning med Forskningsrådet for fremtidige arrangementer.

Sak 05/18 Seksuell trakassering

Øystein Gullvåg Holter orienterte om arbeidet til arbeidsgruppen der han skal representere komiteen.

Gruppen ledes av rektor ved Universitetet i Agder, Frank Reichert. Arbeidsgruppen har egne nettsider <https://uhrmot.no/> Kif er representert i UHR-MOT med Øystein Gullvåg Holter og Ragnhild Hennem.

Gullvåg Holter fortalte om lav svarprosent ved flere kartlegginger og undersøkelser der seksuell trakassering er tema. Han viste til problemer med å bruke ARK som verktøy for kartlegging, knyttet til krav til offentliggjøring/problemer med anonymisering som kan hindre folk i å melde fra via ARK.

Levekårsundersøkelsen 2015 har gode tall på seksuell trakassering. Det anbefales å se nærmere på dette designet.

Ragnhild Hennem fortalte om arbeidet på UiO. Rektor har nedsatt en gruppe som skal jobbe med seksuell trakassering og kurs for ledere med ulike moduler hvor man øver på hvordan man praktisk kan handle når situasjonen oppstår.

Tre områder for arbeidsgruppen:

- regelverk og rutiner- tydelig nok?
- Risikosituasjoner- hva er de? For eksempel alkoholsituasjoner, stor maktubalanse
- Foreslå forebyggende strategier

Arbeidsgruppen skal drøfte retningslinjer for uønsket seksuell oppmerksomhet. Et annet tema er hvordan institusjonen skal forholde seg til ønsket seksuell oppmerksomhet (hva hvis kjærlighetsforhold oppstår (kollegaer imellom eller lærer/ student?)) Bør ansatte/ledere ha meldeplikt hvis slikt skjer? Dette kan berøre den enkeltes habilitet ved bedømmelser eller andre situasjoner.

Videre arbeid:

Komiteen diskuterte hva Kif kan og bør gjøre. Et forslag var å lage en veileder om håndtering av seksuell trakassering tilsvarende veileder om likestilling og omstilling. Der kan tilgjengelig forskning, forslag til handling og eksempler på god praksis samles. Dette vil være et tilsvarende til FFAs ønske om *Code of conduct*.

Et annet tiltak kan være å sende brev til institusjonsstyrer med minimumskrav til handling. I brevet kan man be institusjoner om å kartlegge, ha gode rutiner og tilby lederopplæring.

Et tredje forslag går på å sende brev til KD om å ha med føringer om håndtering av seksuell trakasseringssaker i tildelingsbrev eller andre styringsverktøy.

Komiteen skal fortsette å gi råd og innspill til offentlige aktører og institusjonene, og delta aktivt i UHRs arbeidsgruppe. Det er ønskelig at det spilles inn saker som Kifinfo kan skrive om.

Vedtak

Komiteens forslag til videre arbeid mot seksuell trakassering tas inn i aktivitetsplan for 2018.

Sak 06/18 Søknad om midler fra Nordisk likestillingsfond

Sekretariatet informerte om et møte med NordForsk, der Kif-komiteen ble bedt om å sende inn et skriftlig innspill om mulige nordiske prosjekter.

Komiteen diskuterte hvilke av de tre forelagte aktivitetene var av størst interesse

- Et forskerseminar
- En nordisk nettverkskonferanse
- Sammenlignende studie om publisering.

Det var størst tilslutning til en nordisk nettverkskonferanse.

Vedtak

Kif søker om nordiske midler i samarbeid med nordiske partnere. Leder og sekretariat får fullmakt til å slutføre en søknad basert på innspill under komitemøtet.

Sak 07/18 Aktivitetsplan 2018

Aktivitetsplanen ble langt frem med oppfordring til at komiteen kom med forslag til aktiviteter.

Det ble informert om diverse konferanser. Sekretariatet sender ut en e-post for at medlemmene kan melde sin interesse for de foreslåtte konferansene.

Komiteen ønsker å besøke institusjoner fremover. Høgskulen i Volda ble bestemt for møtet i mai/ juni. For møtet i desember ønsker komiteen å besøke et forskningsinstitutt. Veterinærinstituttet og Norges Geotekniske Institutt ble nevnt som aktuelle institusjoner. Det ble uttrykt ønske om å besøke UNIS på Svalbard i løpet av perioden. I forbindelse med komitemøter ble det foreslått at vi arrangerer minifagseminarer ved den institusjonen vi besøker.

Det ble uttrykt ønske om å ha mer fokus på menn og maskulinitet og at dette diskuteres på et senere komitemøte for å planlegge en workshop.

Vedtak

Aktivitetsplanen ble godkjent med noen endringer.

Sak 08/18 Tildelingsbrev til Kifinfo

Komiteen diskuterte kort det forelagte notatet om oppgaver til Kifinfo. Det var ikke ønske om omprioritering av oppgaver, men det er ønskelig med litt større vekt på å få saker i universitetsmedia og øvrige medier. Det ble foreslått et møte med Khrono.

Kilden kjønnsforskning.no skal ha en brukerundersøkelse før sommeren og da skal kifinfo inkluderes.

Komiteen er godt fornøyd med kifinfo.no og arbeidet som legges ned i nettsiden og nyhetssaker. Kifinfo er viktig for Kif pådriverarbeid og hjelper komiteen med å sette dagsorden i saker.

Komiteemedlemmene ble bedt om å melde inn saker som Kristin kan skrive om i Kifinfo.

Vedtak

Komiteen ber leder og sekretariat utforme et brev som bygger på notatet og diskusjon i møtet om tema som komiteen ønsker særlig fokus på.

Sak 09/18 Budsjet 2018

Leder og sekretariatet redegjorde for status, og om årsaken til at det er noen utgifter fra 2017 som er postert i 2018.

Vedtak

Budsjettet ble vedtatt uten endringer.

Sak 10/18 Innspill til Forskningsrådets policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver

Komiteen ble bedt om å komme med innspill til Forskningsrådets nye policy for kjønnsbalanse og kjønnspektiver. Arbeidet med policyen er i startfasen og det var gledelig at Forskningsrådet ba om innspill på et så tidlig stadium.

Komiteen kom med en rekke innspill:

- Det er uklart hvor mye av forskning støttet av Forskningsrådet som inneholder kjønnspektiver. Det trengs analyse av hvem som faktisk ivaretar kjønnspektiver og på hvilken måte. Kan bedre merking av prosjekter som ivaretar et kjønnspektiv være en ide?
- Det er behov for økt fokus på kjønn og eksellens – et begrep som har eksklusive konnotasjoner. I noen fag er det særlig vekt på «genidyrking», f.eks. musikk filosofi og matematikk. Bruken av ord som eksellens kan være avskrekkende. Er det mulig å bruke andre ord som for eksempel fremragende i stedet?
- Det ble stilt spørsmålstegn ved om man skal følge ERCs krav til internasjonalisering. Bør man stille spørsmål om dette er så positivt som det blir fremstilt og hvem er det eventuelt positivt for?
- Det bør gis mer midler til forskning om menn og maskulinitet og øvrig kjønnsforskning. Det er også identifisert et forskningshull på seksuell trakassering generelt og i academia. Det bør også bevilges mer forskningsmidler til dette.

- Lærdommen man har gjort etter evalueringer av tildelinger til SFFer og yngre fremragende forskning bør gjenspeiles med konkret handling og retningslinjer i ny policy.
- Det ville være bra om man gjør en gjennomgang av prioriteringer i tildeling til ulike fag og se på representativiteten av kvinner i disse fagene.
- Komiteen ønsker å se mer bruk av såkornmidler til å stimulere fagmiljøer
- Forskningsrådet bør innføre bruk av observatører i ulike komiteer slik svenske Vetenskapsrådet gjør for å minske bias i tildelinger.
- Komiteen savner fokus på innvandrere, etterkommere og etnisk mangfold i Forskningsrådets dokumenter og programmer. Komiteen ber Forskningsrådet løfte etnisk mangfold i akademia i strategidokumentet. Det bør avsettes flere ressurser til forskning om etnisk mangfold ved universiteter, høyskoler og institutter. Det er også ønskelig at strategien løfter faktorer som kan være særlige hindre i karrieren til kvinner fra ikke-vestlige land.

Vedtak

Innspillene som kom frem under møtet blir meddelt Forskningsrådet.

Sak 11/18 Orienteringssaker

Vedtak

Orienteringssakene ble tatt til etterretning

Sak 12/18 Eventuelt